

Sygn. akt III CSK 240/19

POSTANOWIENIE

Dnia 20 grudnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa C. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej w W.

przeciwko W. S.

o ustalenie bezskuteczności wypowiedzenia umowy dzierżawy,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 20 grudnia 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 16 kwietnia 2019 r., sygn. akt I ACa (...),

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2) oddala wniosek pozwanego o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Powódka C. sp. z o.o. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 16 kwietnia 2019 r., którym oddalono jej apelację od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 10 kwietnia 2018 r., oddalającego powództwo o ustalenie bezskuteczności wypowiedzenia umowy dzierżawy przeciwko W. S..

Sąd Najwyższy, oceniając - na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. - skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Powódka oparła skargę na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., podnosząc, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne *dotyczące możliwości zastosowania przepisu art. 189 k.p.c. w odniesieniu do oceny istnienia umowy zawartej na czas określony i stwierdzenia bezskuteczności jej wypowiedzenia przed upływem okresu, na który została zawarta, w sytuacji gdy okres, na który umowa została zawarta upłynął przed wytoczeniem powództwa lub też w toku jego rozpatrywania przed wydaniem prawomocnego wyroku w sprawie.*

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) powinno spełniać wymagania stawiane zagadnieniu prawnemu przedstawianemu Sądowi Najwyższemu przez sąd drugiej instancji w razie powstania poważnych wątpliwości (art. 390 § 1 k.p.c. - zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2014 r., I UK 361/13, z dnia 14 września 2012 r., I UK 218/12 - nie publ.), których nie można rozwiązać za pomocą powszechnie przyjętych reguł wykładni prawa (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 2015 r., III CZP 16/15, z dnia 24 października 2012 r., I PK 129/12 - nie publ.). Wspomniane wątpliwości muszą znajdować się w związku przyczynowym z rozstrzygnięciem sprawy (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2014 r., III CZP 79/14, BSN 2014, nr 11, s. 7), który powinien wynikać z uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2013 r., III CZP 71/13, nie publ.). Istotne zagadnienie prawne należy bowiem postawić w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, by mogło być rozpatrywane w oderwaniu od konkretnego stanu faktycznego, a wątpliwości z nim związane muszą mieć charakter wyłącznie prawny, czyli nie mogą obejmować elementów stanu faktycznego sprawy (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2012 r., III CZP 14/12, z dnia 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14, z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14 - nie publ.). Kolejnym niezbędnym elementem uzasadnienia tej przesłanki jest wskazanie przepisu prawa, który wzbudził poważne wątpliwości (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2014 r., II PK 257/13, nie publ.), a także różnych możliwych sposobów jego interpretacji, wynikających z judykatury

lub piśmiennictwa, w tym również zajęcia przez samego skarżącego stanowiska co do rozstrzygnięcia sprawy oraz przyczyn wadliwości zaskarżonego orzeczenia (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2013 r., III SK 54/12, nie publ.). Wymagania tego nie można zastąpić postawieniem samych pytań do rozstrzygnięcia Sądowi Najwyższemu (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2011 r., I PK 52/11, nie publ.) Jednocześnie zagadnienie prawne może zostać uznane za istotne tylko wtedy, kiedy Sąd Najwyższy nie wyraził jeszcze stanowiska w związku z przedstawionym problemem, a w przypadku istnienia rozstrzygnięcia problemu - nie zaszły żadne okoliczności faktyczne uzasadniające jego zmianę (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP 2003, nr 13, poz. 5).

Przedstawione zagadnienie nie spełnia powyższych wymagań. W uzasadnieniu wyroku z dnia 16 kwietnia 2019 r. Sąd Apelacyjny w Krakowie wskazał, że strona powodowa nie może się wykazać interesem prawnym w uzyskaniu rozstrzygnięcia. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego zastosowanie art. 189 k.p.c. jest uprawnione, jeśli powód nie ma innego środka ochrony swych praw, w szczególności nie przysługuje mu powództwo o świadczenie (zob. np. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 2019 r., I CSK 711/17, nie publ. oraz z dnia 17 maja 2018 r., V CSK 322/17, OSNC-ZD 2019, nr 2, poz. 23). Sąd odwoławczy ustalił natomiast, że powódka uzasadniała istnienie po swej stronie interesu prawnego ewentualnymi roszczeniami związanymi z wypowiedzeniem umowy objętej sporem. Już *prima facie* zatem dostrzec można, że powódka dysponuje innymi, mocniejszymi środkami prawnymi służącymi ochronie jej praw.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zostało natomiast oparte na założeniu, że interes prawny po stronie powodowej wprawdzie istnieje, jednak ważnym problemem jest jego ewentualne wygaśnięcie na skutek upływu okresu związania umową. Takie założenie nie znajduje odzwierciedlenia w okolicznościach samej sprawy, w których nie ulega wątpliwości, że powódka może dochodzić ochrony swoich praw za pomocą innych środków niż powództwo z art. 189 k.p.c. Tym samym zagadnienie prawne ma charakter pozorny na tle okoliczności niniejszej sprawy.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania.

jw